

طراحی‌های نوین در معماری روستا

www.ketab.ir

انتشارات طحان گستر

ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

سرشناسه	: جواهری، کامران، ۱۳۷۱ - Javaheri, Kamran
عنوان و نام پدیدآور	: طراحی‌های نوین در معماری روستا/تألیف کامران جواهری، مهدی یعقوبی، بیتا صالحیان.
مشخصات نشر	: تهران: طحان گستر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۰ ص.
شابک	: 622-7460-05-6978
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۱۰۷ - ۱۱۰.
موضوع	: خانه‌های روستایی -- ایران
موضوع	: Country homes -- Iran
موضوع	: عمران روستایی -- ایران
موضوع	: Rural development -- Iran
شناسه افزوده	: یعقوبی، مهدی، ۱۳۵۷ -
شناسه افزوده	: صالحیان، بیتا، ۱۳۷۴ -
رده بندی کنگره	: TH۴۸۵۰
رده بندی دیسی	: ۸۳۷/۶۹۰
شماره کتابخانه	: ۷۶۷۳۳۳۳

طراحی‌های نوین در معماری روستا

تألیف: کامران جواهری - مهدی یعقوبی - بیتا صالحیان

ناشر: طحان گستر

چاپ: سام

صحافی: سام

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

مدیر تولید: ابوالفضل چلاقلو

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۶۰-۰۵-۶

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

www.tahanpub.ir

tahan_publication@yahoo.com

tahan_publication

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱۹۱-۶۶۴۰۳۲۰۸-۶۶۴۰۳۱۹۱

تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۶۷۰۵۹ همراه: ۰۹۱۲۱۹۸۵۶۱۷

مقدمه نویسنده

مفهوم پایداری در دهه ۱۹۷۰ میلادی، نتیجه آگاهی بشر نسبت به مسائل محیط زیست فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی می‌باشد. یکی از مهم‌ترین اهداف توسعه پایدار و حفظ طبیعت نگاه به آن است و تجلی توسعه پایدار در حوزه محیط ساخته شده، معماری پایدار نامیده می‌شود. آنچه در این کتاب مورد توجه قرار گرفته است، رویکرد معماری پایدار نسبت به مسائل محیطی است؛ هرچند که جدا کردن این موضوع از سایر جنبه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، کاری دشوار است.

با اینکه نتایج بحران‌های امروزی به خوبی شناسایی شده‌اند ولی بسیاری از راه‌حل‌های ارائه شده نسبت به مشکلات محیطی در معماری پایدار، به نظر ناکارآمد و ناقص می‌آیند. چرا که با وجود ارائه راه‌حل‌هایی که در جهت رفع مشکلات محیطی بر می‌آید، اما رویکرد آن‌ها نسبت به طبیعت همچنان گسسته است و ارزش همیشگی طبیعت احیا نشده باقی می‌ماند. نگاه انسان نسبت به طبیعت، همان جهان‌بینی یا پیش‌او می‌باشد که در راه و روش او منعکس می‌گردد. لذا ابهام‌ها و نواقص تنوری که در مفهوم معماری پایدار وجود دارند، می‌توانند مانع مهمی در جهت حفظ محیط زیست باشند. روش این پژوهش مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای است و رویکردی توصیفی دارد. نتایج به دست آمده از این پژوهش با هدف معماری پایدار به اصلح رابطه انسان، طبیعت و معماری می‌پردازد. پس از یک قرن تجربه معماری مدرن، با وجود دستاوردها و تحولات با ارزش آن، مشکلات پیچیده‌ای در عرصه محیط زیست رخ می‌دهد.

وضعیت جهان در آغاز قرن ۲۱ میلادی، به یک توسعه ناپایدار گواهی می‌دهد که از مشخصه‌های آن رشد جمعیت، افزایش مصرف و توزیع نامتعادل منابع می‌باشد. رشد جمعیت همانند سبک زندگی غربی تحمیل بزرگی بر محیط طبیعی است که در زمان ما منجر به تغییرات آب و هوایی، حفره در لایه اوزون، زوال گونه‌ها و سکونتگاه‌های طبیعی گردیده است که نتیجه آن

تغییر فرهنگ مصرف و تغییر رویکرد انسان نسبت به طبیعت می‌باشد. به دنبال این تغییرات، مفهوم تازه‌ای با عنوان توسعه پایدار مطرح شده در نتیجه به دلیل نقش مهم محیط ساخته شده در جریان توسعه پایدار، معماری پایدار مورد توجه صاحب‌نظران قرار می‌گیرد.

یکی از سه حوزه مهمی که توسعه پایدار روی آن تأکید دارد، مسائل محیطی است. وظیفه معماران در این حوزه، بسیار خطیر و حساس است؛ چرا که معماران، به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم مسئول ۷۵٪ تغییر آب‌وهوا هستند (Rogers, ۲۰۰۵)؛ بنابراین می‌بایست معماران با نگاه تازه‌ای نسبت به طبیعت، به دست‌اندازی در آن پردازند. دهه‌ها از مطرح شدن معماری پایدار می‌گذرد و راهکارهای بسیاری، توسط معماران، برای حل بحران‌ها ارائه شده است، ولی همچنان مشکلاتی در سر راه ایجاد معماری پایدار وجود دارد. به نظر می‌رسد که به جز با رفع نواقص تئوریک معماری پایدار، نمی‌توان آن را تداوم بخشید.

پایداری لغتی است که جنبه‌های پیچیده بسیاری را شامل می‌شود. امروزه، از لغت پایداری در جامعه بسیار مورد استفاده و توجه می‌باشد، اما معنی درست این لغت و مفاهیم آن برای معماران هنوز کاملاً مشخص نبوده و تعریف واضحی ندارد. پایداری با توجه به شعارهای مبتنی‌اش که فراگیر است و مسئله حفظ زمین را هدف قرار می‌دهد، برای دستیابی به راهکارهای واقع‌بینانه و قابل اجرا از یک سو و حمایت از گوناگونی که در نفس طبیعت موجود است از سوی دیگر رویکردهایی را توصیه می‌کند.

از آنجایی که هیچ روش یا توصیه قطعی درباره معماری پایدار وجود ندارد (Munier, ۱:۲۰۰۵) به نقل از گرجی مهبلانی، (۱۳۸۹) بنابراین توجه به مباحث و نظریه‌های بیان شده در این زمینه جهت آگاهی معماران ضروری به نظر می‌رسد. در این مقاله سعی شده است نظرات گوناگون درباره توسعه و معماری پایدار مطرح گردد تا جنبه‌های مختلف عوامل اساسی معماری پایدار استخراج گردد.

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۹.....	توسعه پایدار.....
۱۲.....	توسعه پایدار روستایی.....
۱۴.....	دیدگاه‌های مختلف درباره معماری پایدار.....
۱۸.....	نقش انسان در پایداری.....
۲۱.....	فنون معماری در ساختمان روستایی.....
۲۱.....	مسکن در روستا.....
۲۵.....	بافت روستایی.....
۳۱.....	کیفیت محیط روستایی.....
۳۶.....	ساخت و ساز با روش روستایی.....
۴۴.....	جزئیات ساختمان‌های روستایی.....
۵۴.....	خانه‌های کلی.....
۶۱.....	معایب بناهای خشتی.....
۶۱.....	آسیب‌شناسی بناها.....
۶۱.....	فرسودگی.....
۶۲.....	محافظت در برابر پوسیدگی.....
۶۳.....	ایمن‌سازی در برابر مورانه.....
۶۴.....	تأثیر عوامل مختلف بر مسکن بومی.....
۶۴.....	اثر باد در اسکلت ساختمان‌های چوبی.....
۶۵.....	تأثیر اقلیم بر مسکن بومی.....
۶۸.....	تأثیر فعالیت‌های اقتصادی بر مسکن.....
۷۰.....	تأثیر فرهنگ بر معماری.....
۷۱.....	مصالح و امکانات ساخت.....

سیر تحول مسکن	۷۷
فرم ساختمان	۷۹
جهت ساختمان	۷۹
گونه‌های اجرایی ساختمان	۸۰
شالوده‌های سنگی	۸۱
شالوده‌های چوبی	۸۱
حجم‌شناسی ساختمان	۸۴
نحوه استقرار ساختمان	۸۵
رم فضای باز	۸۵
دیوار محوطه	۸۵
ویژگی‌های فضاهای نیمه‌باز نیمه‌بسته	۸۸
ویژگی‌های فضای بسته	۸۹
عناصر و فضاهای عملکردی	۸۹
خانه لارده‌ای آقای زند	۹۰
گزیده‌ای از اشارات به موضوع مورد بررسی	۹۴
تحلیل مسکن لارده‌ای	۹۶
جمع‌بندی	۱۰۵
منابع	۱۰۷